తెగిన పేగు

- పిడుపాటి ఉమామహేశ్వరమ్

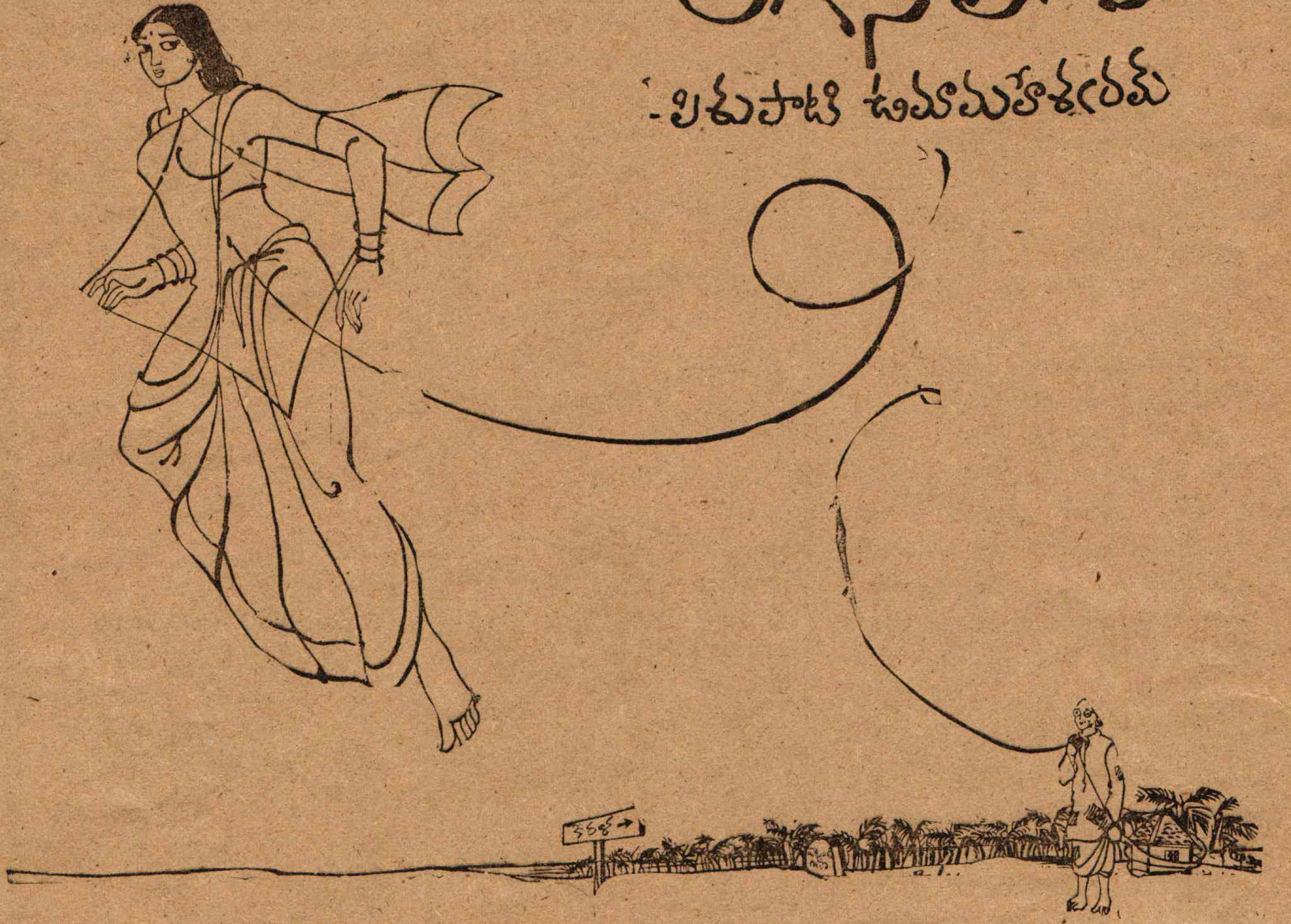

'అత్తగారు మీతో ఏమన్నా మాట్లాడారి కాబోలు. ఇందాకట్నించీ కాలుగాలిన పిల్లిలా తిరుగుతూ దేనికో తటపటాయిస్తున్నారు' అంది సావిత్రి.

ఏందుకన్నట్టు ప్రశ్నార్థకంగా చూసేడు సుబ్బారావు. ఏమో అన్నట్టు పెదవి విరుస్తూ భుజాలెగరేసింది సావిత్రి.

ఆవిడకీమధ్య సుస్తీగా ఉండి ఇప్పుడే కోలుకుంటోంది. అంచేత దాదాపు రోజంతా పెరటి వేపు గదిలోనో, వరండాలోనో మంచం మీదే రోజులు వెళ్ళిపోతున్నాయి. సుబ్బారావు ఎప్పుడో వొస్తాడు ఆఫీసు నుంచి. స్నానమూ, భోజనమూ, ఆఫీసు ఫైల్సూ మధ్య ఎప్పుడో వెళ్ళి కాసేపు ఆవిడ పక్కన కూచుని మంచీ చెడూ మాట్లాడతాడు.

ఆవేళ –

సాయంత్రం నుంచే 'అబ్బాయి ఇంకా రాలేదా' అని చాలా సార్లు అడిగింది కోడల్ని నాగలక్ష్మి. తానూ రెండు మూడుసార్లు వీధి వేపు తొంగిచూసి వచ్చింది.

అందుకే సుబ్బారావు ఇంటికొచ్చి కాస్త స్థిమిత పడగానే, తనతో మాట్లాడడానికి తల్లి ఏందుకో ఆతృత పడుతున్నటు చెప్పింది సావిత్రి.

భోజనానికి సిద్ధం చేయమని చెప్పబోతూన్న వాడల్లా ఆగి తల్లి దగ్గరకెళ్ళేడు సుబ్బారావు.

కృష్ణ పక్షపు చవితి వెన్నెల గుడ్డి దీపం కన్నా అన్యాయంగా ఉంది. కరెంటు లేక పోవడం మూలోనా గదిలోని లాంతరు తెచ్చి వరండాలో తగిలించి వెళ్ళింది సావిత్రి.

'ఎలా ఉందమ్మా ఒంట్లో' అడిగేడు సుబ్బారావు తల్లి పక్కనే మంచంలో కూర్చుంటూ.

'ఏంత సేపైందిరా వొచ్చి' అందామె సమాధానంగా. తల్లి గొంతు ఏందుకో కొత్తగా వినిపించింది సుబ్బారావుకి.

'ఇప్పుడే... పది నిమిషాలైంది... మందు పుచ్చుకున్నావా...'

'ఊఁ ...'

ఆ తర్వాత మాటల్లేవు.

తల్లి ఏమన్నా చెపుతుందేమోనని ఏదురు చూసేడు సుబ్బారావు. ఆమె ఎందుకో మౌనంగా ఉండిపోయింది. ఆ మౌనంలో అస్పష్టమైన ఆమె గుంజాటనని మాత్రం మసక వెలుతుర్లో గూడా స్పష్టంగా చూడగలేగేడు సుబ్బారావు.

'ఎందుకో అడిగేవుట ...'

ఆవిడ జవాబివ్వలేదు. మార్చి మార్చి సుబ్బారావు మొహంలోకి మాత్రం తదేకంగా చూస్తోంది

తల్లి చేతుల్ని తన చేతుల్లోనికి తీసుకుని అభిమానంగా నిమురుతూ 'ఏమన్నా కావాలా' అనడిగేడు మృదువుగా... గొంతు తగ్గించి.

మరి కొద్దిసేపు మౌనం తర్వాత ఆవిడ మెల్లగా అంది–

'నువ్వు దక్షిణ దేశయాత్ర కోసం సెలవు పెట్టావు కదా...'

'అవును'

సుబ్బారావు లీవ్ ట్రావెల్ కన్సెషన్ మీద సౌత్ ఇండియా ట్రిప్ వెయ్యడానికి ప్లాన్ చేస్తున్నాడు. మరో పదిహేను రోజుల్లో పిల్లలకు శెలవు లివ్వగానే బయల్దేర బోతున్నాడు.

'కన్యాకుమారి నుంచి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు పాల్ఘాట్ దగ్గిర వూళ్ళో ... అదే ... మా ఊరిని... మా ఇంటినీ ఓ సారి చూపిస్తావా'

సుబ్బారావు ఉలిక్కిపడ్డాడు.

అప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది తను తండ్రి తమ తల్లిని అతి చిన్నతనంలోనే పాల్ఘాట్ నించి కొనుక్కు తెచ్చుకుని పెళ్ళి చేసుకున్నాడన్న విషయం. ఎప్పుడో సకృత్తుగా ఓ క్షణం ఈ విషయం గురించి అనుకోడమే తప్ప ఆమె మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళిందీ లేదు. ఎవరూ అక్కణ్నించి వచ్చిందీ లేదు. ఆమె ఇక్కడ జీవవాహినిలో కలిసిపోయి తెలుగింటి పండు ముత్తైదువగా మారిపోయిన డెబ్బై యేళ్ళ తర్వాత... ఇప్పుడు... ఇంత అభిమానంగా తూచి తూచి ఆగి ఆగి అడుగుతుంటే ... విచిత్రమైన అనుభూతితో సుబ్బారావు వొళ్ళు జలదరించింది.

యాభై అరవై యేళ్ళ క్రితం వరకూ గూడా ఆంధ్రదేశంలో కన్యాశుల్కం విపరీతంగా వుండేది. బోలెడు డబ్బు పోసి ఆడపిల్లల్ని కొనుక్కోలేనివాళ్ళు కేరళ దేశం వెళ్ళి పాల్ఘాట్ నించీ ఆడపిల్లల్ని కొనీ తెచ్చుకునేవారు చౌకగా. ఎంత కటువుగా వున్నా కొన్ని చారిత్రక అవసరాలూ, సత్యాలూ చిత్రంగా వుంటాయి. నాగలక్ష్మి ఆంధ్రదేశం ఆ విధంగా ఐదేళ్ల వయసులోనే ఒక తెలుగింటి ఇల్లాలిగా తీసుకురాబడింది. వచ్చేక ఆమెకు ఇదే స్వర్గమైపోయింది. మళ్లీ అక్కణ్నుంచి వచ్చి చూసినవారూ లేరు. ఇక్కణ్నించి తీస్కెళ్ళి చూపించిన వారూ లేరు. ఒక్క తాళితో బంధం తెగిపోవడం ఎంత అమానుషం? పుట్టింటి మీదా, తల్లిదండ్రుల మీదా, తోబుట్టువుల మీదా, బంధు మిత్రుల మీదా ఆమెకున్న బంధాల్నీ, అనుబంధాల్నీ ఒక్క తాళిబొట్టు తెంచేసింది. వయసొచ్చేక ఆమెలో ఎప్పుడన్నా ఒక్కసారి పుట్టింటి వేపెళ్ళి చూపివద్దామన్న కోరిక కలిగేది. కానీ భర్త హయాంలో అత్తింటి వారు ఆ ఊహని మొగ్గలోనే తుంచేవారు. ఆ తర్వాత ఈ సంసారపు మాయలో పడి తన జన్మ వృత్తాంతాన్నే మరిచిపోయే స్థితికొచ్చింది. భర్త గతించేక కొడుకు ఆలనా పాలనలో కొచ్చింది. ఇన్నేళ్ళకి యాదృచ్ఛికంగా కొడుకు దక్షిణ దేశానికి ప్రయాణం కడుతున్నాడు. కొద్ది అటూ ఇటూగా ఆ దేశం మీదుగా ప్రయాణించ బోతున్నాడు. అందుకే ఏన్నేళ్ళగానో నిద్రాణమైయున్న కోరిక మళ్లీ మేలుకొంది.

'అహ....నీ కేమీ ఇబ్బందిలేకపోతేనే....'

అందావిడ మళ్లీ మొహమాటంగా.

ఆ మాటలో అనేక అర్థాలు గోచరించి కదిలిపోయేడు సుబ్బారావు.

ఆ ఒక్క మాటతో – తను కేరళ ఆడపడుచై, అయిన వారికి దూరంగా వొచ్చేసి, తన రక్త మాంసాలు మరో కుటుంబానికి ధారబోసి తమ పుట్టింటి వారి దారిద్ర్యంవల్ల ఇన్నాళ్లూ ఒకరి పంచన పని మనిషిగా తనను తాను భావించుకుంటూ, కన్నతల్లి అధికారం లేదనుకుని మొహమాటంగా తన వారిని చూడాలని తన మనస్సులో మాట ఆవిడ వెల్లడించిన తీరు .... సుబ్బారావుని కదిలించి వేసింది.

గుండెల్లో సుళ్లు తిరుగుతూ మాటల్లో చెప్పలేని ఆమె ఆవేదన అతని గుండెల్ని మెత్తగా కోసింది.

ఆవిడ ఇక్కడి పిల్ల కాదని ఎవరో ఎప్పుడో సకృత్తుగా అనడం తప్పించి ఆ విషయం తమ జీవితాల్లో అంత ప్రాధాన్యం సంతరించుకోలేదు. ఇప్పుడిలా ఆవిడ నోరు తెరిచి అడుగుతుంటే ఆమె కన్నతల్లిలా కాక పరాయిదేశపు పరాయి ఇంటి ఆడపడుచులా కనబడి....తన వారిని చూచే స్వాతంత్రతనంలేక ఏన్నేళ్ళుగానో తపిస్తున్నట్లు కనబడి అతని హృదయం ద్రవించిపోయి కను కొలకుల్లో నీరు నిండింది.

ఇన్నేళ్ళకు తల్లి ఋణం తీర్చుకునే అవకాశం వచ్చినందుకు అతని మనసు ఆనందంతో పులకరించి పోయింది.

'వెళ్దామమ్మా ... తప్పకుండా తీసుకెడతాను.'

చాలా విశ్వాసంగా చెప్పేడు సుబ్బారావు. ఆ ఆశ్వాసనకు ఆవిడలో కలిగిన ఆనంద ప్రకంపనాలకు అంతులేక పోయింది. సంతోషంతో ఆవిడ గొంతు పూడుకుపోయి మాట రాలేదు.

అలాగే చాలాసేపు మౌనంగా వుండిపోయేరిద్దరూ.

* * *

ఆ మర్నాటి నుంచీ ఆఫీసులో సౌతిండియా ట్రిప్ కొట్టి వచ్చిన వాళ్లందర్నీ పాల్ఘాట్ వెళ్ళే రూటు గురించీ, ఆ చుట్టుపక్కల ఉన్న ఊళ్ల గురించీ వాకబు చేయసాగేడు సుబ్బారావు. అతనడిగే ప్రదేశం పెద్ద టూరిస్టు పాయింట్ కాదు గాబట్టి ఎవరూ సరైన సమాచారం ఇవ్వలేక పోయేరు.

ఒకరిద్దరు మాత్రం 'ముందు పాల్ఘాట్ వెళ్లు... ఆ తర్వాత చుట్టుపక్కల ఊళ్లను గురించి అక్కడ వాకబు చెయ్ ... ఏదో ఓ ఆధారం దొరక్కపోదు' అన్నారు.

సుబ్బారావు కీ సలహా నచ్చింది.

ఆ విధంగానే ముందు మద్రాసు, శ్రీరంగం మైసూరు, బెంగుళూర్లు కానిచ్చుకుంటూ రామేశ్వరం, కన్యాకుమారీలు గూడా కానిచ్చుకుని తిరుగు ప్రయాణంలో ప్రత్యేకంగా పాల్ఘాట్ కొచ్చి పడ్డాడు.

వొచ్చాడేగానీ స్టేషన్లో దిగేక ఎక్కడి కెళ్లాలో, ఏం చెయ్యాలో పాలుబోలేదు.

ఆవిడకు తన ఊరు పాల్ఘాట్‌కు అతి దగ్గరలోనే అని తెలుసు. తను పెద్దదయ్యాక భర్త ఆ ఊరి పేరు కూడా చెబుతూండే వాడు గానీ ఇపుడు ముదిమి వల్ల జ్ఞాపకం రావట్లేదు. నోట్లో ఆడుతున్నట్లుగా ఉంది గానీ పైకి చెప్పలేక పోతోంది.

సుబ్బారావు ఓ క్షణం ఆలోచించి నేరుగా రైల్వేబుకింగ్ క్లర్క్ దగ్గిరికిపోయి తనున్న పరిస్థితి వివరించి అతని సాయంతో పాల్ఘాట్‌కు అతిసమీపంలో వున్న కుగ్రామాల లిస్టు రాసుకొచ్చి ఒక్కొక్కటీ చదివి విన్పించేడు.

'శెజ్ఞాప్పోడి' అన్న పేరు వింటూనే 'ఆ! అదే' అందావిడ ఆనందంగా.

సుబ్బారావుకి మనసులో అనుమానమే. కానీ – ఆలూచూలూ లేని అనుమానంలో ఊగిసలాడేకన్నా దొరికిన ఆధారంతో ముందుకు పోడం మేలనుకుని, ఎందుకేనా మంచిదని బుకింగ్ క్లర్క్‌ని మళ్లీ వెళ్లి అడిగేడు ఆ ఊరి గురించి.

శెజ్ఞాప్పోడి ఐదుమైళ్ళ దూరంగూడా లేదనీ, బహుశా అదే అయివుంటుందనీ,

డా॥ పి. వి. కె. రావ్, B. A.,
వైద్య విద్వాన్, వైద్యాచార్య, సెక్స్‌స్పెషలిస్ట్.

వివాహము వాయిదా వేయ నవసరం లేదు. హస్త ప్రయోగం, నరముల బలహీనత, శీఘ్రస్ఖలనములకు ఆయుర్వేద చికిత్స.
పోస్టుద్వారా చికిత్స కలదు
రావూస్ క్లినిక్,
టి. బి. రోడ్, తెనాలి.
ఫోన్ : 3700 & 4010.

ప్రతి బుధవారం
ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికలో
"విపణి వీధి"
ప్రకటనల కాలమ్‌లో మీ వ్యాపార ప్రకటనలివ్వండి. కాలమ్ సెం.మీ. రు. 7 మాత్రమే.
వివరాలకు :
అడ్వర్టయిజుమెంటు మానేజరు,
ఆంధ్రపత్రిక, విజయవాడ–3.

మీకు బేబి/బాబు కావాలా

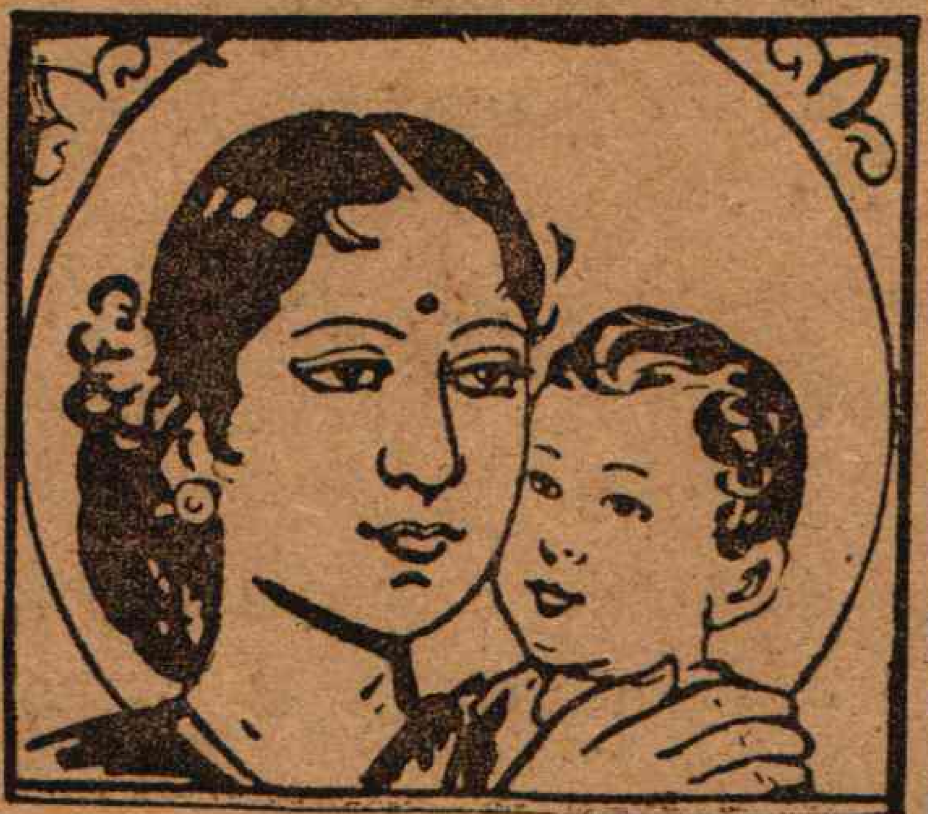

ఆపరేషన్, ఇతర వైద్య చికిత్సలతో నిరాశ చెందిన సోదరీమణులు అనేకులు మా సలహాలచే సంతానవతులయి ఇచ్చిన యోగ్యతా పత్రములు గలవు. స్త్రీ పురుష వంధ్యాదోష నివారణా నిపుణులు. ఉచిత వివరములకు:
శ్రీ నాగార్జున మూలిక కుటీరం,
రామాలయం వీధి, తెనాలి—2. | 2వ లైను, కేదారేశ్వరపేట, విజయవాడ-3.

తెగిన పేగు

ఆ ఊరు పోడానికి ప్రైవేట్ బస్ సర్వీస్ తప్ప రైలుమార్గం లేదనీ చెప్పి, విలాసాల్లో అతి జాగ్రత్తగా చెప్పేడతను.

సుబ్బారావుకి తమిళమూ, మళయాళమూ రాకపోయినా అలాగే నెట్టుకుంటూ మొత్తానికి ఆ బస్ స్టాప్‌నీ, బస్సునీ పట్టుకోగలిగేడు. ఆ బస్సు వాడి దయవల్ల ఓ గంట లోపునే ఆ ఊరు చేరుకో గలిగేరు.

ఆ ఊళ్లో దిగేక మరో సమస్య ఎదురైంది సుబ్బారావుకి. ఇంగ్లీషు ముక్క వొచ్చినవాడు ఒక్కడూ తారసపడ్లేదు ఆ కుగ్రామంలో. అందరూ అడ్డకట్టు గళ్ళ లుంగీగాళ్లే! అందరూ పైటల్లేని పడుచులే గంటన్నర తంటాలు పడగా ఇంగ్లీషు తెలిసిన ఒక్క ముసిలాయన దొరికేడు. ఆయన రిటైర్డు టీచరుట. సుబ్బారావు తన సమస్య వివరించేడు ఆయనకి. అంతా విని సానుభూతిగా ఆమె వంక చూసి పెదవి విరిచేడు. 'ఇన్నేళ్ల తర్వాత ఇప్పుడు పట్టుకోడం చాలా కష్టం' అన్జెప్పి. ఆ వూళ్లో ప్రతీ మూడో ఇంట్లోనూ అమ్మాయిల్ని అమ్ముకున్న వారేట ఆ రోజుల్లో. అంత ఉధృతంగా కాకపోయినా ఈ నాటికీ అదే పరిస్థితిట.

మళ్ళీ ఓ నిముషం ఆగి ఆయనే అన్నాడు 'కనీసం ఇంటి ఆనమాలైనా చెబితే ఉన్న బ్రాహ్మణ కుటుంబాల్లో వాకబు చేయించవచ్చు' అని.

సుబ్బారావు తల్లినీ మరి కొన్ని వివరాలడిగేడు. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆమెకేమీ గుర్తు రాలేదు 'మీయింటిపక్క గుళ్ళోనే నిన్ను మొదటిసారి చూశాను, నాగమల్లి పూలేరుతుండగా' అనీ భర్త ఎపుడూ చెబుతూండే మాట జ్ఞాపకొచ్చింది హఠాత్తుగా. ఏదో గుడి పక్క ఇల్లు అనీ మాత్రం చెప్పింది. నాగమల్లి చెట్టుసంగతి గూడా చెప్పింది.

ఆయన నవ్వేశాడు, 'గుళ్ళంటే...చిన్న ఊరైనా చాలా గుళ్ళున్నాయి. ఐనా కష్టం కాదులెండి. పదండి చూద్దాం' అంటూ దారి తీసేడు ఈ కేసు ఆయనకి చిత్రంగా ఉండి, ఈ మిస్టరీ ఛేదిద్దామన్న కుతూహలం ఆయనకీ కలిగింది.

రెండు మూడు గుళ్ళు వెదికేక నాలుగో గుడి నిజమైంది. దాన్ని చూస్తూనే ఆవిడకి లీలగా ఏదో పునర్జన్మ స్మృతిలా గుర్తుకొచ్చింది. గుడికి ఎడం పక్క ఇంటి వేపు అనుమానంగా చూసి అదే అయి ఉండాలంది. కానీ ఆవిడకి పెంకుటిల్లని గుర్తు. అదిప్పుడు డాబా అయింది

'కనుక్కు చూద్దాం ఉండండి' అంటూ ఆయన లోపలికెళ్ళేడు. సుబ్బారావు సంసారం ఆయన్ని అనుసరించింది.

లోపల మండువాలో ఓ ముసలాయన వాలుకుర్చీలో పడుకుని రేడియో వింటున్నాడు. ఇదర్ని పిల్లలు కొద్దిగా ఎడంగా ఆడుకుంటున్నారు.

ఈ మాస్టారు ఆయనతో మళయాళంలో ఏదో మాట్లాడేడు. ఆయన లేచి నిల్చుని ఓ సారి సుబ్బారావు తల్లి వంక చూసేడు.

తనకో తమ్ముడుండాలి. బహుశా ఈయనే నేమో...పోలికలు...ఆవిడలో ఏదో నమ్మకం క్రమంగా బలపడ సాగింది ఆ ఇంటి వాతావరణం చూస్తుంటే ఆ ప్రయత్నంగా ఆవిడ నోటంట 'అప్పు' అన్న మాటొచ్చింది.

'అవును నేనే, న్నన్ను ఇంట్లో అందరూ 'అప్పు' అనే అంటూరు. అప్పుకుట్టి...' అన్నాడయన మళయాళంలో. మాస్టారు ట్రాన్స్‌లేట్ చేసేరు.

ఈ లోపు ఇంట్లోని వారందరూ పోగయేరు. వింతగా చూడసాగేరు. ఆవిడకేదో ఉన్నట్టుండి అనుమానమొచ్చి మండువా మధ్యకు వెళ్ళి 'ఇక్కడ ఉయ్యాల ఉండాలి ఏదీ' అన్నది.

'ఓ సారి దూలం విరిగింది. అప్పట్నించీ తీసేశాం' అన్నాడాయన.

ఏవేవో జ్ఞాపకాలు అల్లిబిల్లిగా అల్లుకొనగా పిచ్చెత్తినట్టు తడబడే అడుగుల్తో ఇల్లంతా కలయదిరిగింది. వంటింటిని గుర్తుపట్టింది. దొడ్లో బాదం చెట్టునూ, పున్నిగ చెట్టునూ గూర్చి అడిగింది. అవి ఎప్పుడో చచ్చిపోయేయి అన్నాడు. ఒక చోట మయ్యి వుండాలి ఏదీ అని అడిగింది. పిల్లిపడి చచ్చిపోతే మూయించేసి వేరేచోట తీయించాం అన్నాడయన. ఇలాగే ఏవేవో అడిగింది — కొన్ని వున్నాయి. కొన్ని లేవు. ఉన్నవాటిని చూసి ఆనందించింది. చూసే వాళ్లకు అంతా పునర్జన్మ తంతు అనిపించింది.

ఒకసారి తుఫానుకు పెంకుటిల్లు పడిపోతే

(60వ పేజీ చూడండి)

పెండ్లి ముందు, తర్వాత!
వ్యక్తిగత గుప్తరోగములకు, శాస్త్రీయమైన చికిత్స, జీవితంలో ఆరోగ్యమునకు, యవ్వనమునకు ఉత్తమ చికిత్స చేయబడును.
భారత ప్రఖ్యాత సెక్సు స్పెషలిస్టు
Dr. RAI (GOVT. REGD)
ఉ॥ 8-00 TO 1-00 వరకు సా॥ 4-00 TO 9-30 వరకు
* ఆదివారం సెలవు లేదు.
రాయ్ మెడికల్ హాల్
ESTD (1950)
మనోహర్ టాకీస్ వద్ద, సెయింట్ మేరీస్ రోడ్,
సికింద్రాబాద్-3
PHONE: 76795

రు. 100 ఆదా చేయండి

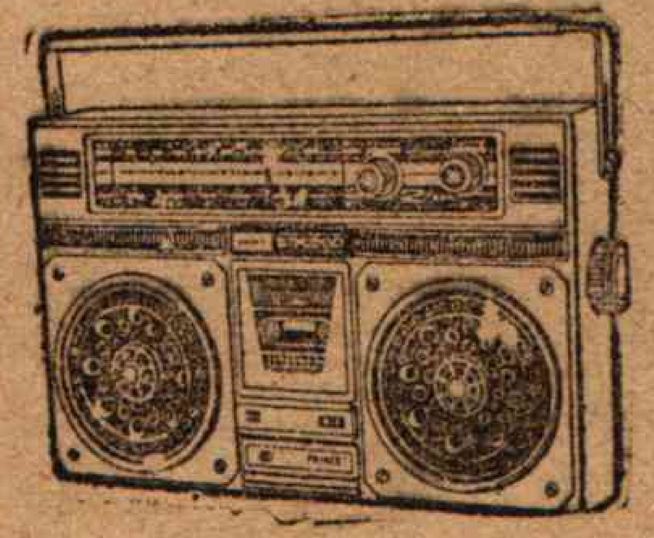

10 రోజులు ట్రైల్ ఉచితం-భారత దేశంలో ప్రప్రథమం

అత్యంత సుందరమైన సరికొత్త టు-ఇన్-వన్ టైపు 2 బ్యాండ్ ట్రాన్సిస్టర్ ప్రత్యేక ఎల్. ఇ.డి. & ఎ/సి సాకెట్లతో సహా రూ. 280/- విలువైనది. అన్ని పన్నులతో చేరి రు. 180 మాత్రమే. లైసెన్సు అవసరంలేదు. వి.పి.పి. ద్వారా ప్రతిగ్రామం పట్టణానికి పంపబడుతుంది. రెండేండ్ల గ్యారంటీ. విరామ సమయమునందు నెలకు రు. 500 నుండి 1000 వరకు సంపాదించుటకు స్కీము కూడ గలదు. ఇంకను రు. 20,000 విలువగల బహుమతులు పొందండి

మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషు లేదా హిందీలో వ్రాయండి. నేడే టూ ఆర్డరు పంపండి.

MAHARAJA ELECTRONICS (W.A.P.)
D.49. Arjun nagar, S.J Enclave New Delhi.29.

ఉదయతార ఫైనాన్సియర్స్

7-74, పటమట, విజయవాడ-520006.

అకర్షణీయమైన వడ్డీరేట్లపై ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు స్వీకరించబడును.

6 నెలలకు	— 11 శాతము		36 నెలలకు	— 17 శాతము
9 నెలలకు	— 13 శాతము		48 నెలలకు	— 18 శాతము
12 నెలలకు	— 15 శాతము		60 నెలలకు	— 19 శాతము
24 నెలలకు	— 16 శాతము			

వడ్డీ ఇవ్వబడును.

డిపాజిట్లకై అంగీకరించబడు కనీస మొత్తము రు. 500/-. రు. 5000/-లకు ఆ పైబడిన మొత్తములకు వడ్డీ నెలవారీ/3 నెలలకు/6 నెలలకు/సంవత్సరమునకు చెల్లించబడును. రు. 5000/- లు లోపు మొత్తమునకు 6 నెలలకు వడ్డీ చెల్లించబడును. మైనర్స్, సాంఘిక సేవాసంస్థల డిపాజిట్లపై ½ శాతము వడ్డీ ఎక్కువ ఇవ్వబడును.

31-3-1983లోగా చేసిన డిపాజిట్లపై ½ శాతము వడ్డీ ఎక్కువ ఇవ్వబడును.

తెగిన పేగు

[10వ పేజీ తరువాయి]

కొద్దిభాగాన్ని డాబా చేయించిన వైనం చెప్పేడాయన. ఆయన గూడా తన చిన్నతనంలో ఒక అక్కగార్ని ఎవరికో ఆ మ్మే సే ర ని వాళ్ళూ వీళ్ళూ చెప్పిన ముచ్చట గుర్తు కొచ్చింది. ఆమెలో పోలికలు గుడా లీలగా అగుపడ్డాయి.

'అమ్మా నాన్నా...'అడిగిందావిడ-

వాళ్ళు పోయి చాలా కాలం ఐందన్నా డయన. నలుగు రక్కలూ, ఇద్దరన్నలూ గుడా కాలంచేసినట్లు చెప్పి ఒక తమ్ముడు మాత్రం వేరే చోట వుద్యోగం చేస్తున్నట్లు చెప్పేడు.

ఆమెకే డెబ్బైయ్యేళ్ళు. తనపై వాళ్ళింకా వుంటున్నార్న భ్రమలో వుండి అడిగింది పాపం. ఇంత మంది పోయారని తెలిసి ఏడుపొచ్చేసింది ఆమెకు. అలా ఏడుస్తూనే ఇల్లంతా కలయతిరిగింది. ఎక్కడెక్కడో దేనికోసమో తడిమింది. తన పిచ్చిగానీ అరవైయ్యేళ్ళ కితం వస్తువులు ఇంకా అక్కడే వుంటాయా? ఒక గదిలో మాత్రం నేలకి అడుగు ఎత్తున గోడలో ఒక చిన్న కానా కనబడింది. అది కనబడగానే దాన్ని తడిమి చూస్కుంటూ చతికలబడిపోయి భోరుమనేడవసాగింది.

చిన్నప్పుడు తనా గూట్లో బొమ్మలు పెట్టి ఆడుకునేదిట! అది మాత్రం బాగా గుర్తుంది. ఓ సారి ఆ గూట్లో దీపం పెడ్తుంటే చేయి కాలింది ఆ మచ్చ ఇప్పటికీ వుంది. ఆ మచ్చ చూస్కుంటూ, ఆ రోజుల్ని తల్చుకుంటూ అందరాడపిల్లలానే తనుగూడా పుట్టినచోటే మెట్టి-గిట్టే భాగ్యానికి నోచుకుంటే పరాయి పంచన అనామకంగా బతుకు వెళ్ళదీయాల్సిన అవసరం వుండేది కాదుగదా? స్వంత ఇంటిలోనే ఋజువులూ, సాక్ష్యాలూ నిరూపించుకోవాల్సిన దుఃస్థితి కలిగేదికాదు గదా? 'నా అన్న' ప్రతివారికి దూరమై మనసులో ఇంత ఏకాకిగా బతకవలసి వచ్చేది కాదుగదా? అని పొగిలి పొగిలి కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది. పచ్చనైన జీవిత విధానానికే ఓ పద్ధతి లేదు. గర్భ దరిద్రుడి కడుపున పుడితే ఎండుటాకులా కొట్టుకుపోడమే సాంఘిక నీతి ఏమో!

కుగ్రామమామె.

ఈ సంగతి ఆ నోటా ఆ నోటా పాకి చాలామంది ఇంటి ముందు పోగయేరు. మాస్టారు మరికొంత దూరం ఆలోచించి ఆ ఊళ్లో కల్లా దీర్ఘాయుష్కుడైన తొంభైయ్యేళ్ల వృద్ధుడికి కబురు పెట్టి రప్పించేడు. ఆయన వయసులో ఉన్నప్పుడు ఇలా వాళ్ళకీ వీళ్లకీ పెళ్లి బేరాలు కుదిర్చి పావలో పరకో సంపాయించుకుంటూండేవాడు.

ఆయన వచ్చి ఆనీ అనని చూపుతోనే ఆవిడని పరీక్షగా చూసి వెంటనే గుర్తు పట్టేడు.

'నువ్వాటే అమ్మా నాగలక్ష్మి' అంటూ ఆప్యాయంగా ఆమెను దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. ఆ భాష అర్థం కాకపోయినా ఆ స్పర్శలోని కమ్యూనికేషన్ ఆమెకు అందింది.

• ఆయన చెప్పసాగేడు.

'చిన్నప్పుడు దీన్ని ఈ చేతుల్తోనే ఎత్తుకున్నాను. ఈ చేతుల్తోనే ఒక తెలుగాయనకు నూటఅరవై రూపాయలకు అమ్మేను...' అంటూ ఏవేవో చెప్పేడు.

మాస్టారు ట్రాన్స్‌లేట్ చేయలేక నానా అవస్థా పడ్డాడు, ఆయన మాట పూర్తికాకుండా మాట్లాడుతుంటే.

ఆవిడ తమ్ముణ్ణి దగ్గరికి పిల్చి 'ఇదిగోరా నాన్నా మీ అక్కయ్య నాగలక్ష్మి. చిన్నప్పుడేం చూశావో. నీ కసలు గుర్తుందో లేదో. నీకు జ్ఞానం తెలిసేసరికే అది ఇల్లు దాటి పోయింది ....' అంటూ ఇద్దరి చేతుల్ని కలిపేడు.

రక్తస్పర్శమహిమ!!!

అంతవరకూ కేరళ దేశంలోని పరాయి మగవాడుగా కనపడ్డ ఆయన ఆమెకీ, తెలుగుదేశం నించి వచ్చిన పండు ముసలామెగా ఆమె ఆయనకీ కనబడి దూరంగా ఉండిపోయిన వారల్లా ఆక్షణంలో అక్కాతమ్ముళ్లమనే భావన పొంగి పొరలింది. ఇద్దరి శరీరాల్లోనూ ఒకేసారి తోడబుట్టిన బంధం నరనరాల్లోనూ ప్రవహించి పులకరించింది.

ఇరు సంసారాల వారూ, ఇరుగు పొరుగు ప్రేక్షకులూ అందరూ ఈ అద్భుతాన్ని విస్తుబోయి చూస్తున్నారు. అందరికీ వింతగానే వుంది ఈ అపూర్వ సంగమం.

ఒకరి భాష ఒకరికి రాదు. అక్కా అనలేదాయన. తమ్ముడని అనలేదామె. ఇరువురి చేతులూ మాత్రం గట్టిగా బిగుసుకున్నాయి. ఆప్యాయంగా తడుము కున్నారు. కళ్ల ధారాపాతంగా వర్షిస్తున్నాయి. ఇద్దరి కళ్ళనుండీ ఏకధార. అదే వాళ్ళభాష. ఆ మూగభాషలోనే వారు ఒకరినొకరు తెలుసుకుంటున్నారు. గతాన్ని నెమరువేసుకుంటున్నారు. అనుభూతుల్ని ఒకరితో ఒకరు పంచుకుంటున్నారు. మధ్య మధ్యలో ముసిలాయన ఏమేమో చెబుతున్నాడు. మాస్టారు, సుబ్బారావూ ఇంగ్లీషులోనూ, తెలుగులోనూ అవస్థ పడుతున్నారు.

ఆయనొకసారి రథోత్సవంలో ఆమెని తన ఒళ్ళో కూర్చోబెట్టుకుని వూరేగించిన సంఘటన చెప్తుంటే లీలగా గుర్తు కొచ్చింది. తన పొట్టి పరికిణీ, పువ్వులజడా జ్ఞాపకం వచ్చేయి. అన్నీ మసక జ్ఞాపకాలే.

ఈ మతాలు, ఆచారాలు, విశ్వాసాలు దేశం దాటగానే ఏమయేయి ? ఈ బంధాలు; అనుబంధాలు గడప దాటగానే ఏమయేయి. అంతా మాయేనా? అంతా శూన్యమేనా?

ఇప్పుడేకళమడగగలదు ? మనసే మూగవోతే నోటంబడి మాటే మొస్తుందీ?

కంటికెదురుగా సినిమా జరుగుతున్నట్లుంది అందరికీను. ఎంతసేపని అలా బొమ్మలా వుండగలరు? ఒక్కరుగా క్రమంగా కదిలేరు. భగవంతుణ్ణి నమ్మిన వారు వాడి లీలలు చిత్రం అనుకుని, ఇదంతా వాడి నెత్తి మీదికి తోసేరు.

నీ మరదలు ఇదిగో, అంటే నీ మేనల్లుడిడిగో అంటూ ఏవేవో పరిచయాలు. పిల్లలు అమాయకంగా చూస్కుంటున్నారు పరాయిగా. అద్భుతం, విచిత్రం తప్ప అక్కడ ఏమీలేదు. ఎవరికీ ఎదుటివారి మాట తెలీదు. మాస్టారేంచెబితే దానికి తలూపి ఊర్కోడం.

ఆయన భార్య కాఫీ పెట్టి ఇచ్చింది. అక్కడి తయారీ ఎవరికీ రుచించలేదు. కానీ ఏదో ఆత్మీయత మెదిలింది. మాట్లాడ్డానికేంలేదు. అందరూ బొమ్మలా నిలబడ్డారు. దుబాసీల సాయంతో నాగలక్ష్మి అడగదల్చుకున్నవేవో అడిగింది. ఆయనచెప్పగలిగినవేమో చెప్పేడు. మాట్లాడ్డం తనివితీరా ఐపోయింది అన్న భావన కలగగానే నాటకానికి తెర పడాల్సిన సమయం ఆసన్న మయినట్టు మళ్లీ మనసుల్లో అంతే శూన్యం ఆవరించుకుంది. మళ్లీ లౌకికంగా పరాయివారైపోయేరు.

ఇక భవిష్యత్ కార్యక్రమమేమిటీ ? వాళ్ల పరిస్థితి చూస్తే నాలుగు రోజులు ఉండ తగ్గదిగా కన్పించలేదు. ఉండి మాత్రం తర్వాత ? ఇద్దరూ నేడో రేపో రాలిపోయేట్టున్నారు. ఆ తర్వాత తరాలు వేరు: వేలమైళ్ల దూరంలో నివాసం. చీటికీ మాటికీ కదిలే వ్యవహారంకాదు. భాషలు, సాంప్రదాయాలూ వేరు. కనీసం కార్డుముక్క రాస్కునే యోగ్యత కూడా లేదు. కాలమే బంధాన్ని కాలరాచేక ఇక చిగురించే ప్రసక్తి ఎక్కడ ? పరిచయస్తుల యింటికి చాలాకాలం తర్వాత వెళ్లి పరామర్శించి వచ్చిన భావన మిగిలింది చివరకు.

ఇప్పుడు కలిసే బంధమూకాదు. కొనసాగే బంధమూకాదు. వదల్లేక వదల్లేక ఆ యింటి చుట్టూ మూడుసార్లు తిరిగి, అయిన వాళ్లందర్నీ తనివితీరా అక్కున జేర్చుకుని కాలు బయట పెట్టిందావిడ. ఆ సంబంధం అంతటితో సరి.

బస్సు ఊరి పొలిమేర దాటేక 'మళ్లీ జన్మంటూ ఉంటే ఆడదానిగా పుట్టించకు దేముడా' అని మొక్కుకుంది నాగలక్ష్మి.

సంఘమంటూ పుట్టేక అందులో అసమానతలూ, మూఢాచారాలూ, వ్యక్తిగత అవసరాలూ, 'ఆర్థిక సూత్రాలూ కలగలిసి మనుషుల జీవితాల్ని నడుపుతాయి కాబట్టి 'కాలం కడుపులో ఇటువంటి నిర్దయమైన కథలెన్నో ఉండక తప్పద'న్న వివేకంతో సుబ్బారావు ఏ దేముడికీ మొక్కుకోలేదు. మానవతకే మొక్కుకున్నాడు. అది ఎప్పటి కన్నా వెల్లివిరిస్తే ఇటువంటి అభాగ్య కథలుండే అవకాశం పోతుందని.

గుర్తులు !

రాతి నేలపై గుర్తులు తాత్కాలిక చిహ్నాలు
నిమిషానికి మాయమయ్యే నశ్వరంపు
మూర్తులు !

ఇసుక మీద గుర్తులు మసక చీకటి
స్వరూపాలు
చిరుగాలి తాకిడికే చెదరిపోవు అలలు కళలు !
బురదపైన గుర్తులు అస్పష్టమైన వ్రాతలు
ఎండినపిమ్మట అగపడు అవ్యస్థిత మండనాలు!
గుండెపైన గుర్తులు పసిడి వన్నెల విగ్గులు
కాలానికి కగ్గిపోని శాశ్వత శిలాక్షరాలు !

- జి. భాను